

แนวทางการสอนทักษะการเขียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศระดับพื้นฐาน

A1 – A2 และวิธีการส่งเสริมการนำไปใช้เพื่อทัศนคติที่ดีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย

Instructional Approaches for Foundational Thai Writing Skills as a Foreign Language at A1-A2 Levels and Methods for Practical Implementation to Foster Positive Sociocultural Attitudes.

วนิสา สัมภาวะผล*, อันติมะ อีราทรกุล

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

*Email: eve_sauy@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการสอนทักษะการเขียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศระดับพื้นฐาน A1 – A2 ให้แก่ผู้สอนทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยแบ่งออกเป็น ด้านเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการวัดและประเมินผล ตลอดจนวิธีการส่งเสริมการนำไปใช้เพื่อทัศนคติที่ดีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย ซึ่งเนื้อหาที่นำเสนอได้มาจากการประสบการณ์การสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติของผู้เขียนเองเป็นสำคัญ ประกอบการสังเคราะห์จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

คำสำคัญ : ทักษะการเขียน ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ วิธีสอน ทัศนคติต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย

Abstract

This article aims to present pedagogical guidelines for teaching foundational Thai writing skills (A1–A2 levels) to both Thai and foreign instructors. The proposed framework is organized into three key dimensions: content design, instructional activities, and assessment and evaluation. In addition, the article explores strategies for promoting practical language use in order to foster

positive attitudes toward Thai society and culture. The insights presented are primarily drawn from the author's extensive experience in teaching Thai as a foreign language, synthesized with a comprehensive review of literature, textbooks, and relevant research in the field of Thai language pedagogy.

Keywords : Writing Skills, Thai as a Foreign Language (TFL), pedagogical guidelines, Thai Sociocultural Attitudes

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศได้รับความนิยมเพิ่มสูงขึ้น สถาบันการศึกษาหลายแห่งเปิดสอนภาษาไทยให้แก่ผู้เรียนชาวต่างชาติ อาทิ โรงเรียนสอนภาษา ศูนย์ภาษา มหาวิทยาลัยทั้งรัฐบาลและเอกชน โดยมีหลักสูตรที่เปิดสอนหลายรูปแบบ ทั้งหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรเฉพาะด้าน หลักสูตรเร่งรัด หลักสูตรระยะยาว 1 – 4 ปี เช่น โครงการ 3 + 1 (ศึกษาที่สาธารณรัฐประชาชนจีน 3 ปี และมาศึกษาที่ประเทศไทย 1 ปี) โครงการ 2 + 2 (ศึกษาที่สาธารณรัฐประชาชนจีน 2 ปี และมาศึกษาที่ประเทศไทย 2 ปี) หลักสูตร 4 ปี หรือหลักสูตรปริญญาบัตร (ศึกษาที่ประเทศไทยตลอดหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี) ซึ่งการเปิดหลักสูตรหลากหลายรูปแบบนี้ก็เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน เนื้อหาวิชาในหลักสูตรจึงมีทั้งเนื้อหาเกี่ยวกับการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่น ฟัง พูด อ่าน เขียน และเนื้อหาเกี่ยวกับการสื่อสารในวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น ภาษาไทยเพื่อธุรกิจ ภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว ผู้สอนจึงจำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม

หนึ่งในกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศที่สำคัญคือ การจัดการเรียนการสอนทักษะการเขียน ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญทักษะหนึ่ง เนื่องจากทักษะการเขียนเป็น ทักษะที่ใช้ถ่ายทอดทั้งข้อมูล ความคิด ทักษะการคิดต่อปรากฏการณ์ต่าง ๆ รวมไปถึงอารมณ์ความรู้สึก ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นกระบวนการทางภาษาขั้นสูงที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ดำเนินชีวิตในสังคมไทยได้ในทุกมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำไปใช้ในการทำงาน การที่ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานที่ดีจะทำให้สามารถต่อยอดองค์ความรู้ และทักษะการเขียนอย่าง

มีประสิทธิภาพต่อไป ขณะเดียวกันการสอนการเขียนในภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศก็เป็นการสอนทักษะที่มีกระบวนการเรียนที่มีขั้นตอน มีหลักการ ภายใต้การสื่อสารที่มีข้อจำกัดเป็นอย่างมาก ต้องอาศัยประสบการณ์และความชำนาญของผู้สอน ถ่ายทอดไปยังผู้เขียน ผู้เขียนจะเขียนได้ดีหรือไม่นั้น ต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์หลายประการ ไม่ที่จะเป็นการสะกดคำให้ถูกต้อง การเลือกใช้คำให้ตรงความหมาย การเลือกใช้ประโยคให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ (รสริน ดิษฐบรรจง 2561, หน้า 41) โดยเฉพาะผู้เรียนชาวต่างชาติที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ แต่เริ่มเรียนเมื่อเข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยแล้ว มีระยะเวลาการเรียนไม่นานนัก จึงส่งผลให้มีปัญหาการเขียนเพื่อการสื่อสารค่อนข้างมาก

เมื่อสำรวจข้อมูลจากบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนพบว่า มีผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเขียนหลายท่าน โดยปัญหาที่พบ มีตั้งแต่การเขียนรูปพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ การสะกดคำ การใช้คำ การลำดับคำ และข้อความในประโยค โครงสร้าง ไวยากรณ์ (นิภา กุฬพงษ์ศักดิ์. (2555), รสริน ดิษฐบรรจง (2561), ธิดา โมสิกรัตน์ และคณะ. (2561)) ประกอบกับประสบการณ์การสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติของผู้เขียนเองที่รับผิดชอบสอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเขียนให้กับผู้เรียน ในรายวิชาต่าง ๆ อาทิ การเขียนภาษาไทย 1 การเขียนภาษาไทย 2 การเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์ การเขียนสำหรับการสื่อสารมวลชน ภายใต้หลักสูตรการสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่สังเกตเห็นว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนในรายวิชาการเขียนพื้นฐานที่ดี สามารถประยุกต์ ปรับแต่งทักษะการเขียนของตนเองในขั้นที่สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพได้ สอดรับกับข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอนทักษะการเขียนภาษาไทยให้นักศึกษาชาวมาเลเซีย ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา (สุรัสวดี นราพงษ์เกษม. 2569, สัมภาษณ์) ที่ระบุว่า นักศึกษาที่ใช้ภาษาอื่นเป็นภาษาแม่ มักจะเลือกใช้คำเชื่อมไม่หลากหลาย โดยมักจะใช้คำว่า และ เป็นส่วนใหญ่ในการเชื่อมประโยคในงานเขียน โดยผู้สอนสังเกตว่าเกิดจากการที่นักศึกษาขาดทักษะในการอ่านภาษาไทยทำให้มีคลังคำน้อย จึงไม่สามารถใช้คำเชื่อมที่หลากหลายได้ รวมถึงวัฒนธรรมการใช้ภาษาไทยส่งผลต่อการเขียนทางวิชาการและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา โดยงานเขียนที่เป็นงานเขียนเชิงสร้างสรรค์มักจะเป็นงานเขียนที่นักศึกษาไม่สามารถใช้คำที่มีความหมายแฝงที่ต้องอาศัยบริบทในการทำความเข้าใจหรือตีความ

จากประสบการณ์ตรงในการสอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างชาติของผู้เขียน พบว่าภาษาไทยมีโครงสร้างที่ซับซ้อนอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในด้านอักขรวิธีที่มีความสัมพันธ์ระหว่างพยัญชนะต้น สระ และวรรณยุกต์ ซึ่งส่งผลต่อการเขียนและการอ่านอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อผู้เรียนก้าวเข้าสู่การเขียนในระดับที่สูงขึ้น การเลือกใช้คำในประโยคจะมีความสลับซับซ้อนตามบริบททางสังคม มีการใช้คำที่มีความหมายเชิงอวัธยาศัย ที่ต้องอาศัยการอนุมานตามสถานการณ์และวัฒนธรรมที่ลุ่มลึก ซึ่งยากต่อการทำความเข้าใจหากเพียงแค่จำความหมายตามพจนานุกรม ตลอดจนปัญหาสำคัญที่วงการวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศกำลังเผชิญอีกประการ คือ การขาดองค์กรกลางที่มีหน้าที่กำหนดมาตรฐานและจัดสอบวัดระดับทักษะภาษาไทยที่เป็นเอกภาพ ในระดับสถาบันหรือระดับชาติ ส่งผลให้สถานศึกษาแต่ละแห่งมักจัดทำข้อสอบและเกณฑ์การวัดผลขึ้นเองตามหลักสูตรเฉพาะของตน ความหลากหลายของเกณฑ์นี้ทำให้เกิดความสับสนในการเทียบเคียงมาตรฐานความรู้ของผู้เรียน ด้วยเหตุนี้ แนวทางการแบ่งระดับทักษะภาษาไทยในปัจจุบันจึงจำเป็นต้องอาศัยการอ้างอิงระบบการวัดระดับจากประเทศที่พัฒนาระบบการประเมินผลอย่างเป็นสากลแล้ว เพื่อให้ผลการเรียนรู้มีความน่าเชื่อถือและสามารถเทียบเคียงได้ในระดับนานาชาติ

การวัดสมรรถนะภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศมีความแตกต่างกับการวัดสมรรถนะภาษาไทยสำหรับชาวไทย เพื่อให้ได้มาตรฐานการวัดสมรรถนะสำหรับชาวต่างประเทศที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล รูปแบบประเมินสมรรถนะภาษาไทยของชาวต่างชาติ จึงควรใช้เกณฑ์หรือเครื่องมือที่ได้มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล เช่น มาตรฐาน CEFR (อดิสรณ์ ประทุมถิ่น. 2565) ดังนั้นการแบ่งระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ภาษาไทย ออกเป็นเพียง 4 - 5 ระดับ ดังที่หลายสถาบันนิยมใช้ อาทิ ใช้การอ้างอิงตามรูปแบบการวัดตามแบบภาษาญี่ปุ่น (JLPT) จึงอาจไม่ครอบคลุมและไม่เพียงพอต่อการสะท้อนพัฒนาการที่แท้จริงของผู้เรียนในมิติด้านศิลปะการใช้ภาษาและการเขียนที่ประณีต ผู้เขียนจึงเล็งเห็นว่าการนำเกณฑ์มาตรฐานสากลของยุโรปหรือ CEFR (Common European Framework of Reference for Languages) ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ระดับ มาประยุกต์ใช้ จะมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากกว่าในการวัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยเฉพาะในทักษะการเขียนที่ต้องอาศัยความละเอียดอ่อนในการถ่ายทอดความคิด

ด้วยเหตุนี้ ผู้เขียนจึงสนใจนำเสนอแนวทางการสอนทักษะการเขียนภาษาไทยระดับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยอ้างอิงกระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผลจากเกณฑ์มาตรฐานสากลของยุโรปหรือ CEFR (Common European Framework of Reference for Languages) ในการสอนสำหรับครูผู้สอนทักษะการเขียนระดับพื้นฐาน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

มาตรฐานการวัดระดับทักษะการเขียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ: การประยุกต์ใช้กรอบ

อ้างอิง CEFR CEFR (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment) คือ มาตรฐานการประเมินความสามารถทางภาษาที่สหภาพยุโรปจัดทำขึ้น ในปี ค.ศ. 2001 เนื่องจากพลเมืองในยุโรปมีปัญหาด้านการสื่อสาร การจัดทำมาตรฐานตัวระบบ CEFR จึงกำเนิดขึ้นเพื่อวางมาตรฐานกระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผลในการเรียนภาษา ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับกลุ่ม องค์กร ที่จัดการเรียนการสอนภาษาที่สอง หรือภาษาอื่นๆ ในฐานะภาษาต่างประเทศ (Council of Europe. 2001)

การประยุกต์ใช้เกณฑ์ CEFR ในทักษะการเขียนภาษาไทยนั้น สามารถแบ่งระดับความสามารถออกเป็น 3 กลุ่มหลัก คือ ระดับพื้นฐาน (A1, A2) ระดับอิสระ (B1, B2) และระดับเชี่ยวชาญ (C1, C2) โดยในแต่ละชั้นจะมีรายละเอียดที่สอดคล้องกับความยากง่ายของไวยากรณ์และคลังคำศัพท์ไทย ดังนี้ ในระดับ A (Basic User) ผู้เรียนจะเน้นการเขียนประโยคพื้นฐานเกี่ยวกับตนเองและสิ่งรอบตัว ต่อมาในระดับ B (Independent User) ผู้เรียนจะต้องสามารถเขียนข้อความที่เชื่อมโยงกันในหัวข้อที่คุ้นเคยหรือหัวข้อที่ตนสนใจ สามารถบรรยายประสบการณ์ เหตุการณ์ ความคาดหวัง และแสดงความคิดเห็นสั้นๆ ได้อย่างเป็นระบบ และในระดับ C (Proficient User) ถือเป็นระดับสูงสุดที่ผู้เขียนจะต้องสามารถผลิตงานเขียนที่ซับซ้อน มีการใช้ภาษาที่สละสลวย เข้าใจนัยประหวัดของคำศัพท์ และสามารถเขียนรายงานหรือบทความเชิงวิชาการที่มีโครงสร้างชัดเจน ถูกต้องตามแบบแผนวัฒนธรรมไทยและการใช้ระดับภาษาที่เหมาะสมกับกาลเทศะ ซึ่งเกณฑ์ทั้ง 6 ระดับนี้ ช่วยให้ผู้สอนสามารถจำแนกพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างละเอียดและมองเห็นจุดบกพร่องในการเขียนได้อย่างชัดเจนมากกว่าระบบการวัดผลแบบเดิม

ในรายละเอียดของทักษะการเขียนระดับพื้นฐาน A1 ผู้เรียนควรมีความสามารถในการเขียนคำศัพท์พื้นฐานที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ข้อมูลส่วนบุคคล ครอบครัว และกิจวัตรประจำวัน โดยใช้รูปแบบประโยคแบบประธาน-กรรม อย่างง่าย คำศัพท์ทางวัฒนธรรมในระดับนี้มักเกี่ยวข้องกับการทักทาย การขอบคุณ และการเรียกชื่ออาหารหรือสถานที่สำคัญ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานในสังคมไทยได้ ขณะที่ระดับ A2 ซึ่งเป็นระดับพื้นฐานที่สูงขึ้น ผู้เรียนจะต้องเริ่มเขียนประโยคที่เชื่อมโยงกันมากขึ้น สามารถเขียนบันทึกสั้นๆ หรือจดหมายส่วนตัวที่ไม่ซับซ้อน มีการใช้คำศัพท์ทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลพื้นฐาน เช่น การบอกทิศทาง การซื้อขายสินค้าที่ต้องมีการต่อรองราคา หรือการอธิบายลักษณะนิสัยของบุคคล โดยระดับ A2 นี้ถือเป็นฐานสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเริ่มเข้าใจโครงสร้างประโยคความรวม และการใช้คำเชื่อมพื้นฐานได้ถูกต้องตามบริบทของเจ้าของภาษา

การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพและได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดนั้น ครูผู้สอนถือเป็นกลไกสำคัญที่จะต้องมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในกระบวนการสอนการเขียนตั้งแต่ระดับพื้นฐาน โดยต้องแม่นยำในหลักการขององค์ความรู้หลักภาษาไทย ทั้งในด้านไวยากรณ์ อักษรวิธี และระดับภาษา นอกจากนี้ ผู้สอนจะต้องรู้จักเลือกสรรกิจกรรมการเรียนรู้และวิธีการประเมินผลที่สอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียน โดยเฉพาะการวางรากฐานในระดับ A1 และ A2 ให้มั่นคง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถต่อยอดไปสู่การเขียนในระดับสูงได้อย่างมีคุณภาพ การใช้เกณฑ์ CEFR จึงไม่เพียงแต่เป็นไม้บรรทัดในการวัดผลเท่านั้น แต่ยังเป็นเข็มทิศที่ช่วยให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนมองเห็นเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพภาษาไทยร่วมกันได้อย่างเป็นสากลและยั่งยืน

แนวทางการสอนทักษะการเขียนภาษาไทยระดับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ สาระสำคัญของแนวทางการสอนทักษะการเขียนจะประกอบไปด้วย 4 ด้าน ได้แก่ เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิธีการสอน และการวัดผลประเมินผล แบ่งระดับของกระบวนการออกเป็น 2 ระดับตามหลักการของ CEFR ดังนี้

1. แนวทางการสอนทักษะการเขียนภาษาไทยระดับ A1

1.1 เนื้อหา การสอนทักษะการเขียนภาษาไทยระดับพื้นฐานช่วงต้น เนื้อหาที่สอนประกอบด้วย พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ดังนี้

1.1.1 พยัญชนะ พยัญชนะไทย มี 44 รูป หากไม่นับ ข ค จะเหลือ 42 ตัว 21 เสียง ผู้สอนควรสอนตามอักษร 3 หมู่ แยกระดับเสียงกลาง สูง ต่ำ เพื่อเป็นพื้นฐานในการสอนผันเสียงวรรณยุกต์ต่อไป เช่น พัก-ผัก, ค่า-ข้า โดยการสอนเขียนรูปพยัญชนะ อาจใช้สัญลักษณ์ (phonetic symbols) มาประกอบ เพื่อเทียบเสียงให้ผู้เรียนเห็นความแตกต่างของเสียงพยัญชนะแต่ละตัว เพราะพยัญชนะไทยบางตัวมีเสียงเหมือนกัน แต่รูปเขียนต่างกัน เช่น /s/ แทนเสียงพยัญชนะ ส ศ ซ, /t/ แทนเสียงพยัญชนะ ท ฐ ฑ, /n/ แทนเสียงพยัญชนะ น ณ

การสอนพยัญชนะต้น ควรสอนพยัญชนะต้นเดี่ยวและพยัญชนะท้ายที่เขียนตรงตามมาตราตัวสะกดก่อน แต่อาจอธิบายพยัญชนะต้นประสมและพยัญชนะท้ายที่เขียนไม่ตรงตามมาตราไปพอสังเขปด้วยได้หากมีผู้เรียนสนใจหรือสงสัย เพียงแต่ยังไม่ควรลงรายละเอียดมากนัก เพราะการเรียนรู้ทักษะการเขียนช่วงต้นนี้ไม่ควรให้ผู้เรียนต้องจำเนื้อหามากเกินไป

การสอนเขียนรูปพยัญชนะ ควรเขียนเทียบให้ผู้เรียนสังเกตการเขียนพยัญชนะหลัก ๆ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มพยัญชนะมีหัวคล้ายคลึงกัน เช่น ก - ฦ - ฦ, พ - ฦ, ฦ - ฦ, ด - ค, ท - ฑ, กลุ่มที่ 2 กลุ่มพยัญชนะมีหางระดับทางสูงต่ำแตกต่างกัน เช่น ข - ฦ - ฦ, บ - ป, ฦ - ฦ, ฦ - ฦ และกลุ่มที่ 3 กลุ่มพยัญชนะที่มีเชิงยาวลงมาล่างบรรทัด เช่น ฦ ฦ ฦ ฦ สิ่งเหล่านี้มีผลต่อจดจำการเขียนรูปพยัญชนะที่ถูกต้องในระดับพื้นฐานนี้ เนื่องจากบางภาษาเขียนพยัญชนะทั้งหมดอยู่ในบรรทัดเดียวกัน แต่ภาษาไทยเขียนในตำแหน่งต่าง ๆ ทั้งสูงกว่าบรรทัดและอยู่ล่างบรรทัด หากผู้สอนย้ำสิ่งเหล่านี้ตั้งแต่เริ่มต้น จะทำให้ผู้เรียนเกิดความผิดพลาดในการเขียนได้น้อยลง

1.1.2 สระ สระในภาษาไทยมี 24 รูป 32 เสียง ผู้สอนแบ่งเป็นสระเสียงสั้นและสระยาว โดยใช้สัญลักษณ์อธิบายเพื่อให้ผู้เรียนเห็นความแตกต่างของเสียง อาจใช้ศาสตร์เข้ามาช่วยในการอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจมากขึ้น

การสอนเขียนรูปสระ ผู้สอนควรเน้นเรื่องรูปสระ โ โ ที่มีความสูงกว่าสระอื่น รวมถึงการวางตำแหน่งของสระว่ามีทั้งวางหน้าพยัญชนะ หลังพยัญชนะ บนพยัญชนะ และล่างพยัญชนะ และผู้สอนสามารถสอนคำที่ใช้สระ โ ฦ ฦ 20 คำในส่วนนี้ได้เลย

1.1.3 วรรณยุกต์ วรรณยุกต์ภาษาไทยมี 4 รูป 5 เสียง หลังจากสอนเขียนรูปวรรณยุกต์แล้ว ผู้สอนควรเน้นเรื่อง การวางตำแหน่งรูปวรรณยุกต์ คือ วางรูปวรรณยุกต์เหนือพยัญชนะต้น แต่หากเป็นคำที่สะกดด้วยพยัญชนะต้นประสม ให้วางรูปวรรณยุกต์ที่พยัญชนะต้นตัวที่สอง หากมีสระ อี อี อี อี้อ อำ วรรณยุกต์จะวางอยู่เหนือพยัญชนะต้นแล้ว ให้วางรูปวรรณยุกต์เหนือสระนั้น เช่น ชื้อ เสื้อ ช้ำ อีกทั้งควรเน้นย้ำเรื่องการเปลี่ยนแปลงระดับเสียง ซึ่งมีผลต่อ ความหมายของคำ เช่น มา-ม้า, ขาว-ข่าว-ข้าว, ทอง-ทอง-ทอง

การสอนผันเสียงวรรณยุกต์ในช่วงต้น ผู้สอนควรเริ่มจากสอนผันเสียงวรรณยุกต์แบบที่ไม่มีตัวสะกดก่อน เช่น ปา ปา ปา ปา เพื่อให้เห็นภาพโดยรวมว่า เมื่อระดับเสียงต่างกัน ความหมายก็ต่างกัน

จากนั้นสอนเรื่องคำเป็น คำตาย แล้วจึงสอนผันเสียงวรรณยุกต์ทั้งหมด โดยเริ่มตั้งแต่ อักษรกลางคำเป็น-คำตาย อักษรสูงคำเป็น-คำตาย และสุดท้ายคืออักษรต่ำคำเป็น-คำตาย โดยไล่ลำดับจากความซับซ้อนน้อยไปยังความซับซ้อน มาก ทั้งนี้ การสอนโดยใช้ตารางสรุปการผันเสียงวรรณยุกต์จะช่วยให้ผู้เรียนเห็นภาพรวมง่ายขึ้น

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อ การสอนทักษะการเขียนภาษาไทยระดับพื้นฐานช่วงต้นนี้ หากผู้สอนรู้ภาษาอื่น เช่น ภาษาแม่ของผู้เรียน หรือภาษากลาง (ภาษาอังกฤษ) ผู้สอนควรสื่อสารด้วยภาษานั้นผสมกับ ภาษาไทยในการสื่อสารกับผู้เรียน โดยเฉพาะในชั้นเรียนที่ผู้เรียนไม่มีพื้นฐานความรู้ทักษะการสื่อสารภาษาไทย จะช่วย สร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้ผ่อนคลาย ลดความกดดันในการเรียนภาษาที่สองได้ดี แต่ควรเลือกใช้การสื่อสารด้วยภาษาอื่นขณะอธิบายภาพรวมให้ผู้เรียนเห็นลักษณะของภาษาไทย เช่น คำ ประกอบด้วยพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ การเขียนสะกดคำมีตำแหน่งต่าง ๆ ซึ่งขณะเดียวกัน ผู้สอนก็ควรใช้ภาษาไทย ในการสื่อสารให้มากที่สุดเช่นกัน เพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับเสียง คำ และความหมายในภาษาไทย

การใช้สัทอักษร (phonetic symbols) มาประกอบการสอนเพื่อเทียบเสียงทั้งเสียงพยัญชนะ สระ และ วรรณยุกต์ จะช่วยให้ผู้เรียนเห็นความแตกต่างของเสียงได้ชัดเจนมากขึ้น

การเขียนรูปพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ รวมถึงการวางตำแหน่งสระและวรรณยุกต์ หากผู้สอนเขียน บนกระดานมีเส้น จะช่วยให้ผู้เรียนเห็นภาพเปรียบเทียบของอักษรได้ชัดเจนและเข้าใจได้เร็ว

คำที่นำมาสอน ควรเป็นคำชนิดต่าง ๆ ระดับพื้นฐาน ที่ไม่ยากเกินไป และมีประโยชน์ในการสื่อสาร เช่น ฉัน ผม เรา เขา มัน มา กิน นอน ชื้อ ดู ไป กู้ บู่ โกว เนื้อ ข้าว ขา หู ตา บ้าน ร้าน ดำ แดง เขียว ขาว ง่าย ยาก มาก น้อย เร็ว เข้า สาย เทียง เทียว แต่ และ ที่ ใน นอก ซ้าย ขวา

สื่อ ผู้สอนควรเลือกใช้สื่อหลากหลายมาประกอบการสอน เช่น บัตรรูปพยัญชนะ บัตรรูปสระ บัตรรูปวรรณยุกต์ รูปภาพ ของจริง

1.3 วิธีสอน การสอนทักษะการเขียนภาษาไทยระดับพื้นฐานช่วงต้น ผู้สอนสามารถใช้วิธีสอนแบบความรู้ความเข้าใจ (The cognitive code learning theory) ผสมผสานกับวิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปล (Grammar-translation method)

วิธีสอนแบบความรู้ความเข้าใจ (The cognitive code learning theory) วิธีสอนนี้อิงแนวคิดที่ว่า ภาษาคือระบบที่วิ่งไปตามกฎเกณฑ์ ความเข้าใจ และการแสดงออกทางภาษา ขึ้นอยู่กับความเข้าใจกฎเกณฑ์ เมื่อผู้เรียนเข้าใจรูปแบบของภาษาและความหมายแล้ว ก็จะสามารถใช้ภาษาได้ (รุ่งฤดี แผลงสร, 2561 หน้า 4) ผู้สอนนำวิธีสอนแบบความรู้ความเข้าใจไปใช้ในการอธิบายภาพรวมของเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนเห็นกฎเกณฑ์ของการเขียนคำในภาษาไทยเบื้องต้น ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนภาษาไทยก่อนเรียนตามลำดับยากง่าย เช่น ผู้สอนอธิบายให้ผู้เรียนทราบว่ากฎเกณฑ์การเขียนคำไทยประกอบด้วย พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ การสะกดคำ การใช้คำ ลำดับคำในประโยค เพื่อให้เห็นภาพรวมของเนื้อหาที่จะเรียน

วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปล (Grammar-translation method) เป็นแนวคิดที่ว่า ภาษาคือสิ่งที่ต้องเรียนรู้ผ่านกระบวนการลอกเลียนแบบและท่องจำตามแนวคิดของกลุ่มโครงสร้างนิยม วิธีสอนแบบนี้ใช้วิธีการแปลเป็นหลัก โดยถือว่า ภาษานั้นประกอบด้วยคำเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีความหมายตรงกับภาษาอื่น การสอนไวยากรณ์จะสอนท่องกฎเกณฑ์และข้อศัพท์เฉพาะต่าง ๆ ในไวยากรณ์มากกว่าที่จะเรียนระบบโครงสร้างของภาษานั้น ๆ (รุ่งฤดี แผลงสร, 2561 หน้า 3) ผู้สอนนำวิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปลไปใช้ในช่วงต้นของการเรียนการสอนเทียบเสียง พยัญชนะต้น พยัญชนะท้าย ตัวสะกด หรือเสียงวรรณยุกต์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเทียบเคียงภาษาไทยกับภาษาแม่ของตนได้ และสามารถเรียนรู้ภาษาไทยได้เร็วมากขึ้น วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปลนี้มีข้อดีคือ ช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลาย

คล้าย ไม่กังวลกับเนื้อหามากนัก ทำให้เรียนภาษาใหม่ได้เร็วขึ้น แต่วิธีนี้ก็ยังมีข้อจำกัดคือ หากใช้ในการสอนมากเกินไป อาจทำให้ผู้เรียนไม่ได้เรียนรู้ภาษาไทยตามธรรมชาติเท่าที่ควร

1.4 การวัดและประเมินผล ควรมีการทดสอบความรู้ทางด้านการเขียนของผู้เรียนทั้งก่อนเรียน

ระหว่างเรียน และหลังเรียน ประเมินก่อนเรียนเพื่อให้ทราบพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน อันจะส่งผลต่อการเตรียมเนื้อหาในการสอนที่เหมาะสม ประเมินระหว่างเรียน เพื่อพัฒนาการของผู้เรียน และประเมินหลังเรียน เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการเขียนของผู้เรียน

การประเมินผลการเรียนการเขียนภาษาไทยระดับพื้นฐานช่วงต้นนี้ อาจประเมินจากการสังเกต งานเขียนคัดลายมือ และการบ้านต่าง ๆ ผู้สอนควรมีการวัดผลย่อย ๆ หลายครั้งเพื่อให้เห็นปัญหาการเขียน และสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ทันการตั้งแต่ต้น การบ้านต่าง ๆ เน้นเรื่องความจำและความเข้าใจก่อน เช่น เขียนตามคำบอก จับคู่คำกับภาพ เติมพยัญชนะที่ขาดไป เป็นต้น

2. แนวทางการสอนทักษะการเขียนภาษาไทยระดับพื้นฐาน A2

2.1 เนื้อหา

ในระดับพื้นฐาน A2 นี้ เนื้อหาจะเพิ่มระดับความซับซ้อนขึ้นตามลำดับ จากการเน้นคำศัพท์ไปสู่โครงสร้างประโยค ระดับคำและสัญลักษณ์ เน้นพยัญชนะสะกดไม่ตรงมาตรา สระแปลงรูป เปลี่ยนรูป ลดรูปพยัญชนะต้น ประสม อักษรนำและอักษรควบ รวมถึงคำพ้องรูปพ้องเสียงและคำพ้องเสียง เช่น ผม, เท้า/เฒ่า, ซ่อม/ล้อม, น้ำ/หน้า โดยเลือกคำที่พบในชีวิตประจำวันหรือมีประโยชน์ต่อการสื่อสาร

ระดับประโยคและโครงสร้าง เน้นการเขียนกลุ่มคำหรือวลี การลำดับคำในประโยค ซึ่งผู้สอนต้องเน้นย้ำชนิดและหน้าที่ของคำอย่างจริงจัง เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจระบบไวยากรณ์ไทยที่ต่างจากภาษาแม่

ประเภทของประโยค เริ่มสอนจากประโยคอย่างง่าย เช่น ประโยคบอกเล่า, คำถาม, ปฏิเสธ, คำสั่ง และขอร้อง โดยเน้นโครงสร้างประโยคเดียวหรือประโยครวมที่ใช้คำเชื่อมพื้นฐานที่ไม่ซับซ้อน

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อ การใช้ภาษาในการสอน ผู้สอนควรค่อย ๆ ลดการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษหรือภาษาแม่ลง จนกระทั่งใช้ภาษาไทยในการสื่อสารเพียงอย่างเดียวในช่วงท้าย เพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยและฝึกสังเกตการใช้ภาษาที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน

เทคนิคการสอน พยายามลดการใช้สัทอักษรทุกรูปแบบ เพื่อสร้างความมั่นใจในการเขียนตัวอักษรไทย และเน้นการฝึกปฏิบัติให้มาก เช่น การแต่งประโยคจากคำที่กำหนด การเติมคำในช่องว่าง หรือการแต่งประโยคจากภาพ

การใช้สื่อ เลือกใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น รูปภาพ ของจริง การวาดรูป หรือการทำท่าทางประกอบ เพื่อหลีกเลี่ยงการแปลให้มากที่สุด และช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายได้โดยตรง

2.3 วิธีสอน การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์: ลดวิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปล (Grammar Translation) เพื่อลดการเทียบเคียงกับภาษาเดิม แต่ยังคงใช้วิธีสอนแบบความรู้ความเข้าใจ (The Cognitive Code Learning Theory) เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายและกฎเกณฑ์ (Competence) ก่อนลงมือเขียน

การสื่อสารและบูรณาการ: เพิ่มวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) เพื่อให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้ถูกต้องตามสถานการณ์ โดยวิธีสอนแบบภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นแนวคิดมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน จากกิจกรรมฝึกใช้ภาษาที่ใกล้เคียงสถานการณ์จริงมากที่สุด (รุ่งฤดี แผลงศร, 2561 หน้า 94) นอกจากนี้ในช่วงท้ายควรบูรณาการทักษะการเขียนให้สัมพันธ์กับทักษะการฟัง การพูด และการอ่านอย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอ

2.4 การวัดและประเมินผล ช่วงเวลาการประเมินต้องมีการทดสอบทั้งระหว่างเรียน (Formative) และหลังเรียน (Summative) เพื่อติดตามพัฒนาการและความเข้าใจของผู้เรียน

เครื่องมือและเกณฑ์การวัด ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรม แบบฝึกหัด และการบ้าน โดยเน้นความถูกต้องในประเด็นดังนี้ การเลือกใช้คำพ้องและคำศัพท์ที่เหมาะสมกับบริบท ความถูกต้องตามหลักเกณฑ์การสะกดคำที่เรียนมา การเรียงลำดับคำในประโยคและการใช้คำเชื่อม ความสามารถในการแต่งประโยคจากภาพหรือสถานการณ์ที่กำหนดให้

ปัจจัยอื่น ๆ ที่ควรคำนึงถึง

การสอนทักษะการเขียนภาษาไทยระดับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศนั้น นอกจากเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิธีสอน และการวัดและประเมินผล ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ยังมี ปัจจัยอื่น ๆ ที่ผู้สอนควรคำนึงถึงด้วย เช่น

จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ผู้สอนควรศึกษาก่อนว่า ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายของการเรียนเพื่ออะไร เพื่อ ผู้สอนสามารถเตรียมเนื้อหาการสอนให้เหมาะสมได้

พื้นความรู้และภูมิหลังของผู้เรียน การรู้จักพื้นความรู้และภูมิหลังของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้สอนเตรียมเนื้อหา วิธีการสอน และการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม เช่น หากผู้เรียนมีทักษะการสื่อสารด้านการฟังและการพูด มาแล้ว ผู้สอนก็สามารถสอนเขียนได้เร็วมากขึ้น เพราะผู้เรียนจะทราบโครงสร้างประโยคมาบ้างแล้ว ทำให้เข้าใจ หลักการเขียนได้ง่ายขึ้น และสามารถสื่อสารเพื่ออธิบายหลักเกณฑ์ทางภาษาได้ง่ายขึ้นด้วย

จิตวิทยาในการสอน ผู้สอนควรมีการสอบถามความต้องการหรือความสนใจเบื้องต้นของผู้เรียน เพื่อสร้างความ เป็นมิตรกับผู้เรียน หรือใช้วิธีสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน พี่สอนน้อง ให้ความเป็นกันเอง วิธีเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนกล้า ถาม และผู้สอนเองก็สามารถแนะนำเรื่องต่าง ๆ ได้ง่ายมากขึ้น รวมถึงการสร้างแรงจูงใจ การชม หรือการให้ข้อมูล บ่อนกลับทางบวก (Positive feedback) กับผู้เรียนเป็นระยะ ๆ จะช่วยเสริมแรงให้ผู้เรียนสนใจ เกิดความภูมิใจ และ สนุกกับการเรียนภาษามากขึ้น สอดคล้องกับ นวลทิพย์ เพิ่มเกษร (2556 หน้า 234) ที่กล่าวว่า ผู้สอนควรเข้าใจ จิตวิทยาการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาไทยในฐานะ ภาษาต่างประเทศด้วยความสนุกสนาน มีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษา มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษา และได้รับ ผลสำเร็จจากการเรียนรู้จนสามารถสื่อสารได้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด

วิธีการส่งเสริมการนำไปใช้เพื่อทัศนคติที่ดีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย

การสอนทักษะภาษาไทยด้านต่าง ๆ ไม่สามารถหลีกเลี่ยงการส่งเสริมวัฒนธรรมได้ เนื่องด้วยการเรียนภาษา กับวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มาด้วยกัน (สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. 2532) การเขียนเป็นทักษะขั้นสูงที่ต้องมีการประยุกต์ใช้

จริงในชีวิตประจำวัน การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำไปใช้จริงในชีวิตประจำวันจะมีส่วนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาทักษะ อยู่ตลอดเวลา รวมถึงได้ฝึกสังเคราะห์ทักษะภาษาที่มีของตนเองกับสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน ตลอดจนได้มองเห็นปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นจริงในสังคม อันเกี่ยวข้องกับทักษะการสื่อสารการเขียนของที่ตนผู้เรียนได้ ศึกษาในห้องเรียน

วิธีการส่งเสริมการนำไปใช้จริงนอกห้องเรียน คือ ขั้นตอนหนึ่งที่นอกเหนือจากที่ผู้สอนใช้ในห้องเรียน แต่งใช้ เนื้อหา และรูปแบบองค์ความรู้จากในห้องเรียน (Brookes, A. 2004) เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะจริงกับบุคคลจริงใน สังคม เช่น เขียนข้อมูลของตนเอง , เขียนคอมเมนต์ในสื่อออนไลน์ ทั้งนี้ระดับ A1 กับ A2 มีเนื้อหา กระบวนการเรียน และวิธีการสอนแตกต่างกันเล็กน้อยเพราะจุดมุ่งหมายของผลลัพธ์ตัวทักษะนั้นต่างกัน จึงทำให้วิธีการส่งเสริมการ นำไปใช้มีรายละเอียด ความยากง่ายการใช้คำศัพท์ และจำนวนคำ ประโยคต่างกัน ดังนี้

วิธีการส่งเสริมการนำไปใช้ ระดับ A1

ในระดับนี้ผู้เรียนยังรู้คำศัพท์จำกัด การส่งเสริมทัศนคติจึงเน้นความเข้าใจในคำศัพท์ และใช้คำเพื่อแสดง วัฒนธรรมเบื้องต้น คำศัพท์ที่ถ่ายทอดวัฒนธรรมเบื้องต้นมักอยู่ในประโยคที่สื่อสารในชีวิตประจำวันกับคนทุกกลุ่ม ทุกระดับ โดยมีหัวข้อกิจกรรมดังนี้

1) การเขียนคำขอบคุณและขอโทษ กิจกรรมที่นำไปใช้: ฝึกเขียนโน้ตสั้นๆ หรือส่งข้อความ Line หรือ SMS ขอบคุนพนักงานบริการ หรืออาจารย์ เพื่อนร่วมชั้นชาวไทย เช่น เขียนคำว่า "ขอบคุณมากครับ/ค่ะ" ลงในใบสั่ง อาหารตามร้านอาหารที่ให้ลูกค้าเขียนสั่ง หรือเขียนโน้ตแปะไว้ที่โต๊ะอาจารย์

ผลต่อทัศนคติ: ผู้เรียนจะเห็นการตอบรับที่ยิ้มแย้มจากคนไทย ทำให้รู้สึว่าการพยายามใช้ภาษาไทยช่วยสร้าง บรรยากาศที่ดี อีกทั้งยังเป็นแรงจูงใจเบื้องต้นในการเรียนรู้การเข้าสังคมกับคนไทยในชีวิตจริง

2) การเขียนสั่งอาหารพร้อมระบุความต้องการพิเศษ กิจกรรมที่นำไปใช้: เขียนชื่อเมนูพื้นฐานและคำกำกับ เช่น "ไม่เผ็ด" "ขอหวานน้อย" หรือทดลองเขียนรายการอาหารที่จะสั่งใส่กระดาษยื่นให้พ่อค้าแม่ค้า พร้อมฝึกพูดตามที่ เขียน

ผลต่อทัศนคติ: ลดความประหม่าในการสื่อสาร และสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมการกินที่ยืดหยุ่นของคนไทย

3) การเขียนชื่อตัวเองและคนรอบข้างด้วยอักษรไทย กิจกรรมที่นำไปใช้: เขียนชื่อ-นามสกุลของตนเองและ

เพื่อนชาวไทยเป็นภาษาไทย ทดลองเขียนชื่อลงบนป้ายชื่อหรือของใช้ส่วนตัว

ผลต่อทัศนคติ: สร้างความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับสังคมไทย สร้างความรู้สึกผูกพันเบื้องต้นกับความเป็นคนไทย แนวคิดสำคัญเกี่ยวกับการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทยในแบบฝึกหัด A1 ได้แก่ เสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อสังคมไทย โดยการใช้คำคุณศัพท์ที่มีนัยสำคัญเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่คนไทยเชื่อว่าเป็นดี เช่น ใจดี, สวย, อร่อย, สนุก, ยิ้ม ช่วยให้ผู้เรียนจดจำภาษาไทยประกอบไปกับการซึมซับวัฒนธรรม เน้นมารยาททางสังคม: การฝึกเขียนคำว่า ไหว้ และ ขอบคุณ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจวิถีปฏิบัติในสังคมไทย เน้นความง่ายที่ไม่น่าเบื่อ ใช้ประโยคความเดียวสั้นๆ ทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกท้อถอย และรู้สึกภูมิใจที่สามารถสื่อสารความรู้สึกดีๆ ออกมาเป็นภาษาไทยได้

วิธีการส่งเสริมการนำไปใช้ ระดับ A2 ในระดับนี้ผู้เรียนจะมีทักษะที่มีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับสังคมได้ โดยเริ่มเขียนประโยคต่อเนื่องได้แล้ว จึงควรเน้นกระบวนการส่งเสริมการนำไปใช้ที่มุ่งเน้นไปที่วิถีชีวิตและวิถีคิดทางวัฒนธรรมของชาวไทยที่สลับซับซ้อนขึ้น โดยมีหัวข้อกิจกรรมที่ส่งเสริมการเขียนระดับประโยคที่ซับซ้อนขึ้น และมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตดังนี้

1) การเขียนอวยพรตามเทศกาล

กิจกรรมที่นำไปใช้: เขียนการอวยพรสั้นๆ เช่น "สุขสันต์วันเกิด" "สวัสดีปีใหม่" หรือ "ขอให้หายไวๆ" มอบการ์ดทำมือให้เพื่อนบ้านหรือเพื่อนร่วมงานชาวไทยในโอกาสพิเศษ

ผลต่อทัศนคติ: เข้าใจวิถีคิดเรื่องน้ำใจ ในวัฒนธรรมไทย และการให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ส่วนบุคคล

2) การเขียนแนะนำสถานที่ที่ประทับใจ

กิจกรรมที่นำไปใช้: เขียนประโยคง่ายๆ บรรยายสถานที่ท่องเที่ยวหรือร้านอาหารในไทยที่ชอบ เช่น "ร้านนี้สะอาดและอาหารอร่อยมาก" ทดลองเขียนรีวิวสั้นๆ เป็นภาษาไทยใน Google Maps หรือแพลตฟอร์มต่าง ๆ

ผลต่อทัศนคติ: สร้างเสริมบทบาทผู้อยู่อาศัยจริงในสังคมไทย เปลี่ยนบทบาทจากคนนอกในฐานะผู้เรียนเป็นคนที่มีปฏิสัมพันธ์จริงกับบุคคลและสถานที่จริงในสังคมไทย

3) การเขียนขอความช่วยเหลือและสอบถามทาง

กิจกรรมที่นำไปใช้: ฝึกเขียนคำถามจากการดูแผนที่ใน google maps เช่น "ไป...อย่างไร" หรือ "แถวนี้มี...ไหม"

ฝึกเขียนคำถามลงในสมุดโน้ตพร้อมออกเสียงประโยคที่เขียน นำไปใช้เมื่อผู้เรียนต้องออกไปสำรวจเส้นทางใหม่ ๆ ในการเดินทางเพื่อจุดประสงค์ต่าง ๆ ทั้งไปเที่ยว ไปสถานทูต ไปทำธุรกรรมการเงินกับธนาคาร และอื่น ๆ

ผลต่อทัศนคติ: พัฒนาความมั่นใจในการเข้าหาคนไทย และเรียนรู้ถึงความแตกต่างหลากหลายของบุคลิกลักษณะ การออกเสียง ท่าทีของคนไทยในท้องถิ่นต่าง ๆ

4) การพิมพ์แชทกับอาจารย์ผู้สอน เพื่อทักทาย พูดคุย ในแพลตฟอร์มต่าง ๆ

กิจกรรมที่นำไปใช้: พิมพ์ทักทายอาจารย์ผู้สอนด้วยรูปประโยคที่ตนเอง ประมวลคำศัพท์ที่ได้เรียนมาสื่อสารกับคนไทยใกล้ชิดที่มีความอาวุโสกว่า ถ่ายทอดผ่านการพิมพ์ เช่น “แหวบ้านของอาจารย์ฝนตกไหมครับ”

ผลต่อทัศนคติ: เรียนรู้ความสลับซับซ้อนทางวัฒนธรรมอาวุโสของคนไทย ที่มีทั้งการยกย่องให้เกียรติและให้ความเป็นกันเองสนิมสนมผ่านการใช้คำศัพท์ การเรียงประโยค กิจกรรมนี้ผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะการพิมพ์ภาษาไทยไปในตัว

แนวคิดสำคัญเกี่ยวกับการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อสังคมไทยในแบบฝึกหัด A2 นั้น ไม่เพียงแต่เป็นแบบฝึกหัดที่เน้นเรื่องความถูกต้องของภาษา ไวยากรณ์และลำดับคำ แต่ยังเน้นการทำความเข้าใจความหมายและบริบท แทรกเนื้อหาเกี่ยวกับ ความประณีตแบบไทย ผ่านคำศัพท์เรื่องการร้อยมาลัยหรือทำขนม สะท้อนภาพความเชื่อเรื่องจิตใจที่ดี ผ่านประโยคเรื่องการช่วยเหลือและแบ่งปันของคนไทย การมีมารยาท ผ่านภาพการไหว้และการเข้าวัด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกประทับใจและมีความเข้าใจใน รากเหง้าของคนไทยไปพร้อมกับการเขียน

บทสรุป

การสอนทักษะการเขียนภาษาไทยระดับพื้นฐานช่วงต้น A1 มุ่งเน้นการสร้างรากฐานด้านสัญลักษณ์และระบบเสียงเป็นสำคัญ โดยผู้สอนควรเริ่มต้นจากการปูพื้นฐานรูปพยัญชนะไทยตามอักษร 3 หมู่ เพื่อให้ผู้เรียนจดจำระดับเสียงกลาง สูง และต่ำ ซึ่งจะช่วยให้การเรียนผันวรรณยุกต์ในอนาคตง่ายขึ้น การใช้สัทอักษร เข้ามาช่วยเทียบ

เสียงจะทำให้ผู้เรียนเห็นความแตกต่างของเสียงพยัญชนะที่รูปเขียนต่างกันได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยในช่วงแรกควรเน้นการเขียนพยัญชนะต้นเดี่ยวและตัวสะกดที่ตรงตามมาตราก่อน ด้านการเขียนรูปพยัญชนะ ควรแบ่งกลุ่มพยัญชนะที่มีหัวและหางคล้ายคลึงกัน เพื่อให้ผู้เรียนสังเกตตำแหน่งที่ถูกต้องทั้งบนและล่างบรรทัด ส่วนการสอนสระควรเน้นทั้งสระเสียงสั้นและยาว รวมถึงการวางตำแหน่งรอบพยัญชนะ และการสอนวรรณยุกต์ควรเริ่มจากคำที่ไม่มีตัวสะกดเพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของความหมายตามระดับเสียง วิธีการสอนในระดับนี้จะผสมผสานระหว่างวิธีความรู้ความเข้าใจเพื่อให้อธิบายกฎเกณฑ์ภาษาไทยเบื้องต้น และวิธีไวยากรณ์และแปลเพื่อช่วยลดความกังวลของผู้เรียนผ่านการเทียบเคียงกับภาษาแม่ โดยมีสื่อประกอบอย่างบัตรรูปภาพและบัตรรูปคำเพื่อกระตุ้นการจดจำ

ในส่วนของแนวทางการสอนทักษะการเขียนระดับพื้นฐาน A2 เนื้อหาจะถูกยกระดับความซับซ้อนขึ้นจากการเน้นคำศัพท์ไปสู่โครงสร้างประโยคและการใช้ภาษาที่สะท้อนการสื่อสารในชีวิตประจำวันมากขึ้น โดยผู้เรียนจะได้ศึกษาเรื่องตัวสะกดที่ไม่ตรงตามมาตรา สระแปลงรูป อักษรนำ อักษรควบ รวมถึงคำพ้องรูปพ้องเสียงที่มีผลต่อความหมายในบริบทที่ต่างกัน ในระดับประโยค ผู้สอนต้องเน้นย้ำเรื่องชนิดและหน้าที่ของคำเพื่อสร้างความเข้าใจในระบบไวยากรณ์ที่แตกต่างจากภาษาเดิมของผู้เรียน โดยเริ่มจากประโยคความเดียวอย่างง่าย เช่น ประโยคบอกเล่าหรือคำถาม และการใช้คำเชื่อมพื้นฐานที่ไม่ซับซ้อน กลยุทธ์การสอนในระดับนี้จะค่อย ๆ ลดการพึ่งพาภาษาอังกฤษหรือภาษาแม่ลง และลดการใช้ตัวอักษรเพื่อสร้างความมั่นใจในการใช้ตัวอักษรไทยล้วน โดยเปลี่ยนมาใช้วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่เน้นการแต่งประโยคจากสถานการณ์จริงหรือภาพประกอบ เพื่อหลีกเลี่ยงการแปลและช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความหมายกับภาพจำได้โดยตรง การประเมินผลจะเข้มข้นขึ้นโดยพิจารณาจากความถูกต้องในการเลือกใช้คำพ้องและการเรียงลำดับคำในประโยคที่มีความยาวเพิ่มขึ้น

ในด้านการส่งเสริมการนำไปใช้เพื่อทัศนคติที่ดีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทยนั้น มีวิธีการคือ สร้างกิจกรรมในชีวิตประจำวันให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้องค์ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ รูปประโยค จากการเรียนการสอนทั้ง 2 ระดับพื้นฐาน ในการสื่อสารกับบุคคลจริงในชีวิตประจำวัน เน้นกิจกรรมที่ผู้เรียนเข้าถึงได้ง่าย อาทิ การพิมพ์แชทคุยกับอาจารย์ การเขียนสั่งอาหารในชีวิตจริง

อย่างไรก็ตาม ผู้สอนยังต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนทักษะการเขียน เช่น จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน พื้นความรู้และภูมิหลังของผู้เรียน จิตวิทยาในการสอน โดยนำไปประยุกต์ใช้ร่วมกับ แนวทางการสอนที่กล่าวมาข้างต้น จะช่วยส่งเสริมให้การสอนเขียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ธิดา โมสิกรัตน์, วิไล ธรรมวาจา, พิฐษุณณ์ อธิเลิศนันทน์ และวนิสา สัมภาวะผล. (2561). การใช้ภาษาไทยของ นักศึกษาจีน: กรณีศึกษาปัญหาการเขียนของนักศึกษาจีนหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ สื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. *วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์*, 13(25), 13–27.
- นวลทิพย์ เพิ่มเกสร. (2556). ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ: แนวทางการจัดการเรียนการสอนระดับพื้นฐาน. *วรรณวิทัศน์*, 13, 213–235.
- นิภา กุ้พงษ์ศักดิ์. (2555). ปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาต่างชาติ: กรณีศึกษานักศึกษาจีน มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร. *วารสารรามคำแหง ฉบับมนุษยศาสตร์*, 31(1), 123–139.
- รสริน ดิษฐบรรจง. (2561). การศึกษาปัญหาการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีนจาก Guangxi Agriculture Vocational College มณฑลกว่างซี สาธารณรัฐประชาชนจีน. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*, 1(1), 39–53.
- รุ่งฤดี แผลงศร. (2561). หลักการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. *วารสารวิชาการ ศึกษาศาสตร์*, 19(2), 1–13.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). *การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สุรัสวดี นราพงษ์เกษม. (26 มีนาคม 2569). สัมภาษณ์โดย อันติมะ ชีราทรกุล. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

อดิสรณ์ ประทุมถิ่น. (2565). สมรรถนะเชิงวัฒนธรรมของผู้เรียนชาวต่างประเทศที่มีต่อสมรรถนะภาษาไทย:

กรณีศึกษาโครงการ Thai Immersion Program ณ สถาบันภาษาและกิจการต่างประเทศ มหาวิทยาลัยราช

ภัฏเชียงใหม่. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 9(2), 2–10.

Brookes, A. (2004). Can outdoor education be dispensed with? A critical review of some common

rationales for outdoor education. Paper presented at *Connections and Disconnections:*

Examining the Reality and Rhetoric of Outdoor Education Theory and Practice, La Trobe

University, Bendigo, Australia.

Council of Europe. (2001). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning,*

Teaching, Assessment. Cambridge, UK: Cambridge University Press.